

Despre împietrirea fetei care a dansat cu icoana Sfântului Nicolae în postul Crăciunului

Un pelerinaj la Sfântul Munte Athos

În anul 1956, când la putere era N. S. Hrușciiov, a avut loc un eveniment care a zguduit întreaga lume ortodoxă – „încrămăntarea Zoiei”. Vom relata această minune, care s-a întâmplat în Samara (pe atunci Kuibîșev).

O muncitoare a uzinei de țevi, pe nume Zoia, a hotărât să întâmpine Revelionul împreună cu prietenii săi. Mama ei, o femeie credincioasă, s-a opus acestei petreceri, pentru că era postul Crăciunului. Zoia nu i-a dat ascultare. De Revelion s-au adunat toți prietenii, cu excepția logodnicului Zoiei, care fusese reținut undeva. Cânta muzica și toți dansau, numai Zoia nu avea cu cine. Supărată, a luat de pe perete icoana Sfântului Nicolae, spunând: „Dacă nu este Nicolae al meu, voi dansa cu Sfântul Nicolae!” La rugămintea prietenilor să nu facă așa ceva, ea a răspuns cu obraznicie: „Dacă Dumnezeu există cu adevărat, atunci să mă pedepsească!” Cu aceste cuvinte, a început să danseze. La a treia rotire, camera s-a umplut de un zgomot puternic, s-a ridicat un vârtel și a fulgerat. Toți au fugit speriați din casă. Doar Zoia a rămas încrămăntată, cu icoana în brațe – era ca o stană de piatră și rece ca marmura. Nu au putut s-o miște din loc, picioarele îi erau parcă înfipite în pământ. Cu toate că nu dădea niciun semn de viață, Zoia era vie: inima îi bătea. Din acel moment, ea nu a mai putut bea și mânca. Medicii se străduiau din răsputeri s-o readucă în simțire. Vestea despre minune s-a răspândit cu iuteala fulgerului prin oraș. Mulți veneau să vadă „încrămăntarea Zoiei”. Însă, peste un timp, autoritățile au interzis aceste vizite și au pus milițieni să păzească locuința și să le spună celor veniți în oraș și celor curioși că nu s-a întâmplat nicio minune. Cei care erau la post auzeau însă noaptea cum Zoia striga: „Mamă! Roagă-te! Pierim în păcate! Roagă-te!” Comisia medicală a confirmat că inima fetei continua să bată, cu toate că țesutul era tare ca piatra (nu puteau să-i facă injecții, acele se rupeau). Preoții chemați, după citirea anumitor rugăciuni, nu puteau lua icoana din mâinile fetei. În ziua Crăciunului a venit și părintele Serafim (Tiapocikin, pe atunci încă părintele Dimitri). El a săvârșit o slujbă cu sfințirea apei și a stropit cu aghiazmă camera în care se afla Zoia. După aceea s-a apropiat de ea și a luat din brațele ei înțepenite icoana și a spus: „Nu ne-a rămas decât să așteptăm un semn în Ziua cea Mare!” În ajunul Bunei Vestiri, un bătrân venerabil s-a apropiat de milițienii care stăteau de pază, cerându-le permisiunea să intre în casă. A fost refuzat. El a apărut însă și a doua zi. De asemenea, a fost refuzat. A treia zi, chiar de Buna Vestire, în sfârșit, i s-a permis să intre. Cei care stăteau de pază auzeau cum bătrânul îi spunea Zoiei: „Ei, ai obosit să tot stai în picioare?” A trecut timpul și bătrânul nu mai ieșea. Când milițienii au intrat în casă, el nu mai era acolo. Ei erau convinși că acest bătrân a fost însuși Sfântul Nicolae. Zoia a rămas încrămăntată patru luni (128 de zile), până la Paști, care în acel an era pe data de 23 aprilie (6 mai pe stilul nou). În noaptea Sfintei Învierii, Zoia striga: „Rugați-vă! Cât este de înfricoșător, pământul arde! Lumea piere în păcate! Rugați-vă!” Din acel moment, ea a început să-și revină. În mâini și în picioare i-a reapărut viața. A fost culcată în pat, dar continua să strige și să-i îndemne pe cei din jur să se roage pentru pace, pentru cei în păcate, pentru pământul plin de fărâdelegi. Cum ai trăit tot acest timp? - o întreba. Cine te hrănea? - Turturelele, ele mă hrăneau, le răspundea Zoia. Prin rugăciunile Sfântului Nicolae, Dumnezeu S-a milostivit de ea și a iertat-o. Toate cele

întâmplare au zguduit atât de mult orașul Kuibîșev și localitățile din jur, încât mulți au început să creadă în Dumnezeu. Toți se grăbeau să ajungă la biserică, cei nebotezați se botezau, cei ce nu aveau cruciulițe și le cumpărau, cruciulițele se cumpărau în cantități enorme, încât nici nu ajungeau la toți. După mulți ani de la acest eveniment, Arhimandritul Serafim (Tiapocikin) a fost întrebat despre întâlnirea sa cu Zoia. El însă evita să răspundă, își amintește protoiereul Anatoli Litvinko, clericul eparhiei Samara: „L-am întrebat pe părintele Serafim: «Părinte, dumneavoastră ați luat icoana din mâinile Zoiei?» El, smerit, a plecat capul și după tăcerea lui am înțeles: *Da! Părintele ascundea aceasta din smerenie, dar și pentru că autoritățile puteau să-l aresteze din nou din cauza mulțimii de oameni care venea la el, a doritorilor să se închine icoanei făcătoare de minuni a Sfântului Nicolae, care se afla în biserică unde slujea el. Cu timpul, autoritățile au cerut ca icoana să fie luată și ascunsă de lume. Ea a fost dusă în altar.*

Din amintirile Alexandrei Ivanovna: „În a cincea săptămână din Postul Mare, în 1982, am sosit în Rakitnoe. Am îndrăznit să-l întreb pe părintele: «Părinte, unde este icoana Sfântului Nicolae, pe care ați luat-o de la Zoia?» El m-a privit cu severitate. S-a așternut o liniște adâncă. De ce mi-am amintit anume despre această icoană? În Kuibîșev, rudele mele locuiau pe aceeași stradă cu Zoia. Când s-au întâmplat toate acestea eu aveam 14 ani. Pentru ca lumea să nu se adune în jurul casei, seara se stingeau lumina. Strigătele Zoiei îi îngrozau însă pe toți. Un tânăr milițian, care era de pază, a încărunit din această cauză. Rudele mele, ca martori oculari la tot ce se întâmpla, au devenit credincioase și au început să meargă la biserică. Minunea «încrămăntării Zoiei» s-a întipărit adânc în mintea mea. În momentul când părintele mă privea, m-a fulgerat un gând: «Vai de mine!» Părintele a spus: «Icoana e în biserică, pe analog. Au fost și timpuri când ni s-a poruncit s-o scoatem definitiv din biserică, și a mai adăugat apoi: «Sunteți prima căreia i-am spus acestea». Peste două săptămâni, părintele s-a stins din viață.”

Iată ce a relatat Klavdia Ivanovna Petru-nenko, din Sankt-Petersburg, fiica duhovnicească a Mitropolitului Nicolae (Iarușevici): „L-am întrebat pe Vlădica dacă a fost în Kuibîșev și dacă a văzut-o pe Zoia. Vlădica a răspuns: «Am fost acolo, m-am rugat, însă icoana de la Zoia nu eu am luat-o – nu era încă momentul. Icoana a luat-o părintele Serafim (pe atunci încă preotul Dimitri)» Cu puțin timp înainte de moartea părintelui Serafim, eu am fost la biserică din Rakitnoe. Acolo, în altar, în partea dreaptă de la pristol, am văzut icoana Sfântului Nicolae. În timpul discuției cu părintele Serafim în chilie, eu l-am întrebat: «Părinte, în altar am văzut o icoană a Sfântului Nicolae – este aceea care a fost la Zoia?» «Da», a răspuns el. Despre Zoia n-am mai vorbit.” Despre evenimentele din Kuibîșev își amintește și protoiereul Andrei Andreevici Savin, care în acea vreme era secretar al eparhiei Samara: „Pe atunci episcop era Prea Sfințitul Ieronim. Dimineața, eu am observat câțiva oameni care se îmbulzeau lângă o casă. Spre seară numărul lor ajungea la o mie. Au fost puse patru, dar la început nu se atingeau nimeni de ei. Mai târziu patru-le au început să împrăștie mulțimea, sub pretextul «încălcării liniștii locuitorilor și a circulației», însă mulțimea continua să crească. Mulți veneau din satele de prin apropiere. Erau zile încordate. Bineînțeles că lumea aștepta

de la noi explicații, însă niciun preot nu se apropia de casă. Se temea. Pe atunci, noi toți eram urmăriți. Toți preoții erau înregistrați și erau numiți și destituiți din post de către un reprezentant din comitetul executiv. În orice moment, oricare dintre noi putea rămâne fără serviciu, respectiv fără surse de trai. Iar evenimentul care se ivise le oferea o ocazie prielnică de a se răfui cu noi! În curând, printre credincioși a început să circule zvonul că Zoia a fost iertată și că în ziua Sfințelor Paști ea va învia. Prin oraș au început să se plimbe cete de comsomoliști, care «demascau» cu însuflețire și susțineau sus și tare că ei intraseră în acea casă și nu văzuseră nimic. Aceasta a pus și mai mult paie pe foc. Așa că și cei care într-adevăr nu crezuseră la început în minune sfârșiseră prin a se îndoii: «Se pare că lumea era dreptate, deși nu în totalitate. Nu mă îndoiesc însă că în casa de pe strada Cikalov s-a întâmplat ceva!»

Arhiepiscopul Evsevii de Samara și Sâr-zansk, în concluzie, își exprimă propria opinie despre cele întâmplate: „Martori la această minune sunt numeroși oameni. Despre ea personal am aflat în 1957, în timpul studiilor mele la seminar. Nu era nicio îndoială: ne aflam, într-adevăr, în fața unei mari minuni! În acei ani grei, când biserică era prigonită și batjocorită de autoritățile atee, acest caz, al arătării minunate a puterii dumnezeiești, a făcut senzație. Și nu doar printre locuitorii din Samara. Minunea cu Zoia a fost o lecție pentru noi toți. Căci față de obiectele sfinte trebuie să ne purtăm cu evlavie. A fost, totodată, o lecție și pentru necredincioși: nu te obligă nimeni să crezi, dar nu batjocori obiectele sfinte, căci vei fi pedepsit! Dacă necredincioasa Zoia nu s-ar fi atins de icoană, nu s-ar fi întâmplat nimic. Atsenea minuni au fost multe de-a lungul timpului: necredincioșii care atingeau obiectele sfinte erau pedepsiți. Afonie, de exemplu, în Ierusalim, în momentul înmormântării Maicii Domnului, a vrut să-i răstoarne sicriul. În văzul tuturor, îngerul Domnului i-a tăiat mâinile. Sunt cunoscute cazuri când cineva dădea jos clopotele bisericii și, împreună cu ele, cădea și el. Da, în acele vremuri, oamenii aveau mare nevoie de minuni. Și minunile apar atunci când este mare nevoie de ele, atunci când hotărăște Dumnezeu.”

După ce a luat icoana din mâinile Zoiei, părintele Dimitri (Tiapocikin) a fost denunțat și i s-a intentat un nou dosar, iar Mitropolitul Ieronim a fost destituit din funcție. Iată ce a povestit în 1989 egumenul Gherman, reorganizatorul schitului Optina (în anii '50 el slujea în catedrala din Kuibîșev): „Despre ceea ce nu am văzut nu voi vorbi; voi împărtăși doar ceea ce știu. Strada a fost încercuită de milițieni și s-au adunat sem-

nături pentru a păstra tăcerea. Împuternicitul comitetului executiv l-a sunat pe parohul catedralei și l-a rugat ca el să anunțe lumii că nu s-a întâmplat nicio minune. Părintele i-a răspuns: «Permiteți-mi să merg să văd și să le spun oamenilor ceea ce am văzut!». Împuternicitul a căzut pe gânduri și a promis că va reveni. Telefonul a sunat peste o oră. I s-a spus părintelui că nu mai trebuia anunțat nimic. Deoarece printre oameni circulau multe zvonuri, chiar și ziarele orășenești nu au putut trece cu vederea evenimentul. Acestea îl prezentau însă ca «o minciună a popilor». La puțină vreme de la acest eveniment, părintele Serafim a fost condamnat la trei ani de închisoare. I s-a interzis să vorbească despre aceasta, iar, după ce s-au scurs cei trei ani, a fost trimis să slujească într-un satuc îndepărtat din regiunea Dnepropetrovsk. Mai târziu a fost transferat în satul Mihailovskoe.

(Extrase din cartea „Starețul din Belgorod. Arhimandritul Serafim Tiapocikin”)

Acum îmi dau seama de un eveniment cu totul tulburător legat de propria mea viață: eu m-am născut pe 8 mai 1956, la două zile după Sfințele Paști, de aceea mama m-a botezat Pașcu. Undeva în Rusia sovietică, în plină eră comunistă, la mii de kilometri depărtare de satul meu Sebiș de Beiuș, o fată care a îndrăznit să batjocorescă lucrurile sfinte, dansând cu icoana Sfântului Nicolae chiar în marele post al Crăciunului anului 1956, a fost readusă la viață mai târziu, în marea sărbătoare a Paștelui anului 1956 prin milosârdia cea divină. Sunt simple coincidențe? Eu aș spune că nu... Mai ales că nu am aflat și nu m-am gândit la această minune decât după întoarcerea mea de la Sfântul Munte Athos și după închinarea noastră, a grupului de pelerini bihoreni la icoana Sfântului Nicolae din mănăstirea Stavronichita... Cea mai mică mănăstire de pe Sfântul Munte... dar cu cea mai mare rezonanță în sufletul meu... „Cumplit e orice înger”, scrie poetul Rainer Maria Rilke în *Elegiile duineze*...

Cumplit a fost și Sfântul Nicolae atunci când a trebuit să fie drept, dar cumplit și pedepsitor... Apoi a revenit la milosârdia sa nesfârșită... O scoică i-a sfâșiat fruntea și a curs sânge... așa cum se vede în icoana din Mănăstirea Stavronichita din Muntele Athos... dar dacă Sfântul ne iartă pe noi oamenii, pentru cumplite păcate, așa cum a iertat-o pe comsomolista atee din Kuibîșev, de ce nu ar ierta și o biată stridie, o biată scoică care s-a așezat cândva în Marea Egee pe fruntea lui?